

ABINOE - ONZE VADER. *Over de joodse achtergronden van het Onze Vader*; door *Th. de Kruijt* en *M. Poorthuis*. Secr. RK Kerkprovincie, Utrecht, 1985, 106 blz. f 10,00.

Op initiatief van de Katholieke Raad voor Israël (KR I) heeft het Secretariaat van het R.K. Kerkgenootschap een boekje uitgebracht *over de joodse achtergronden van het 'Onze Vader'*. Vanuit de overtuiging dat een betere kennis van de joodse achtergronden een christen kan helpen bij zijn christen-zijn willen de auteurs van dit boek een handreiking bieden voor pastores, bijbelgroepen en leerhuizen.

De eerste twee hoofdstukken zijn gewijd aan de joodse visie op het bidden. In wat filosofisch getinte beschouwingen *over woorden en stilte en discipline en expressie* worden de diepere dimensies van het bidden verkend. Ook worden vergelijkingen getrokken tussen het 'Onze Vader' en de belangrijkste joodse gebeden. In het derde en *vierde* hoofdstuk wordt het 'Onze Vader' besproken in de context van het Nieuwe Testament. Het verschil tussen de *versie* bij Matteüs, die meer liturgisch aandoet, en de *versie* bij Lucas, die het 'Onze Vader' in het raam van een gesprek tussen de leraar Jezus en zijn leerlingen plaatst, springt duidelijk in het oog. In het *vijfde* en laatste hoofdstuk worden de beden nog eenmaal thematisch besproken vanuit de rabbijnse literatuur.